

RAPORT MONITORINGU LEGISLACJI

(kwiecień - czerwiec 2018 r.)

przygotowany w ramach projektu
"Sieć monitoringu prawa Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej"

Spis treści

Wprowadzenie	2
Monitoring Prawa Gospodarczego	5
Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (prosta spółka akcyjna)	6
Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (ustawa deweloperska)	9
Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne	12
Projekt ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa (interpretacje grupowe)	17
Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (opodatkowanie bonów)	20
Monitoring Prawa Pracy	25
Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy (skrócenie czasu pracy rodziców)	26
Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (lista zawodów zwolnionych z tzw. testu rynku pracy)	31
Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający Europejski Urząd ds. Pracy	37
Podsumowanie	42

Wprowadzenie

Niniejszy Raport został przygotowany w ramach realizacji projektu unijnego pt.: “Sieć monitoringu prawa Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej”. Jego autorami są Ekspertki Pracodawców RP, będący jednocześnie Ekspertami Sieci monitoringu prawa. Raport ma charakter cykliczny i jest publikowany raz na kwartał. Bieżący jest już trzecim opracowanym w ramach wspomnianego projektu i obejmuje II kwartał 2018 r.

Celem przedmiotowego Raportu jest systematyczny monitoring procesu legislacyjnego i jego ocena z punktu widzenia pracodawców. Zawiera on zestawienie i analizę aktualnie procedowanych projektów aktów prawnych z obszaru prawa gospodarczego oraz prawa pracy. Raport stanowi omówienie sytuacji prawnej w ww. dziedzinach wraz ze wskazaniem planowanych zmian i ich wpływu na prowadzenie działalności gospodarczej oraz na rynek pracy. Ma on stanowić źródło wiedzy dla pracodawców, zainteresowanych procesem legislacyjnym i projektowanymi zmianami prawnymi.

Zastrzeżenia:

- ◆ Raport zawiera analizę tylko tych projektów aktów prawnych z obszaru prawa gospodarczego i prawa pracy, które w okresie kwiecień-czerwiec 2018 r. zostały uznane za najważniejsze dla pracodawców i mające największy wpływ na prowadzoną przez nich działalność oraz na rynek pracy.
- ◆ Z uwagi na znaczenie prawa podatkowego dla przedsiębiorców i prowadzonej przez nich działalności w monitoringu prawa gospodarczego zostały uwzględnione również projekty z tego obszaru.
- ◆ Jeśli stan prac legislacyjnych nad danym projektem aktu prawnego w ostatnim kwartale nie uległ zmianie bądź nie wprowadzono do niego żadnych modyfikacji, to projekt ten nie został ujęty w niniejszym Raporcie.
- ◆ Raport uwzględnia stan prac legislacyjnych nad poszczególnymi projektami aktów prawnych na koniec czerwca 2018 r.

Monitoring Prawa Gospodarczego

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (prosta spółka akcyjna)

Autor projektu: Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

Aktualny etap legislacyjny: konsultacje społeczne

Opis projektu:

Projekt stanowi część przygotowanego przez dawne Ministerstwo Rozwoju (aktualnie Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii) pakietu "100 zmian dla firm", czyli pakietu ułatwień dla przedsiębiorców. W ramach projektu proponuje się wprowadzenie do Kodeksu spółek handlowych nowego typu spółki kapitałowej – prostej spółki akcyjnej (dalej: PSA).

Proces legislacyjny:

Projekt wraz z OSR i uzasadnieniem skierowano do konsultacji 16 maja br. z terminem 30 dni na przesłanie uwag.

Wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej:

Istotą projektu jest wprowadzenie do Kodeksu spółek handlowych nowego rodzaju spółki akcyjnej (tzw. prostej spółki akcyjnej - PSA). Nowy rodzaj spółki został "skrojo-

ny” pod start-upy, czyli podmioty najczęściej niewielkie, cechujące się jednak dynamicznym rozwojem. Właśnie ta dynamika rozwoju oraz immanentna dla start-upów zmienność sytuacji biznesowej, konieczność poszukiwania inwestorów i określenie ich późniejszego wpływu na codzienne funkcjonowanie przedsiębiorstwa, do tej pory nie znajdowały właściwej formy prawnej pozwalającej na efektywne działanie. Stąd potrzeba stworzenia nowego instrumentu prawnego, jakim ma być PSA. Jednocześnie z prowadzenia działalności w formie PSA będzie mógł skorzystać każdy, co pozwoli na urealistycznienie “oferty” form prawnych dostępnych w Kodeksie spółek handlowych.

Prosta spółka akcyjna ma być nowoczesną spółką niepubliczną dostosowaną do współczesnej gospodarki. W zamyśle projektodawców będzie ona łączyć ograniczoną odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki z dużą dozą elastyczności, zarówno jeśli chodzi o kształtowanie wzajemnych relacji pomiędzy wspólnikami, jak i o system zarządzania taką spółką. Nowa konstrukcja spółki będzie cechować się, z jednej strony, brakiem nadmiernych formalności związanych z jej zakładaniem, a z drugiej strony, nowoczesnymi mechanizmami ochrony wierzycieli spółki - opartymi o zakaz dokonywania świadczeń na rzecz wspólników, które zagrażałyby wypłacalności spółki.

Wśród założeń na jakich ma opierać się PSA należy wymienić m.in.: odejście od instytucji kapitału zakładowego na rzecz kapitału akcyjnego o minimalnej wartości 1 zł; możliwie szybką i nieskomplikowaną likwidację spółki w razie niepowodzenia przedsięwzięcia lub przekształcenie w inną spółkę kapitałową; możliwość elastycznego kształtowania struktury majątkowej spółki (w oparciu o akcje bez wartości nominalnej); i znaczna swoboda wypłat z kapitału akcyjnego – brak związania środków odpowiadających kapitałowi akcyjnemu na wzór podobny do kapitału zakładowego; efektywny mechanizm ochrony wierzycieli w oparciu o zakaz dokonywania świadczeń na rzecz wspólników, które zagrażałyby wypłacalności spółki oraz obowiązkowy kapitał zapasowy tworzony z zysku (odpis 8% z zysku za dany rok); wprowadzenie rozwiązań umożliwiających wniesienie do spółki pracy i usług bez skomplikowanych i kosztownych wycen na etapie rozpoczynania działalności. Na podkreślenie zasługuje także szerokie wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w procesach decyzyjnych oraz możliwość zastosowania alternatywnego modelu zarządzania i nadzoru, skupionego w jednym organie (rada dyrektorów). PSA, podobnie jak spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, będzie mogła zostać zarejestrowana przez Internet.

Jak zatem widać, PSA “zdejmuje” wiele obowiązków i formalności, ułatwiając w ten sposób zarządzanie przedsiębiorstwem, a wzmocniona ochrona wierzycieli powin-

na zachęcić inwestorów do kapitałowego wsparcia start-upów. Pracodawcy uznają przedstawione rozwiązania za wpisujące się w bieżące trendy i odpowiadające na aktualne wyzwania. Dzięki wprowadzeniu PSA do obrotu prawnego, przedsiębiorcy mogą zyskać atrakcyjną formę prowadzenia biznesu, bardziej dostosowaną do ich potrzeb.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (ustawa deweloperska)

Autor projektu: Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Aktualny etap legislacyjny: konsultacje społeczne

Opis projektu:

Intencją projektodawcy jest dokonanie rewizji obowiązującej od sześciu lat ustawy i wzmocnienie ochrony nabywców lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych. Ma się to odbyć głównie poprzez usunięcie z ustawy jednej z formy ochrony nabywców - otwartego mieszkaniowego rachunku powierniczego, którą UOKiK uznaje za niewystarczającą pod kątem bezpieczeństwa konsumentów.

Proces legislacyjny:

Projekt został przekazany do konsultacji społecznych z terminem krótszym niż ustawowe 30 dni na przedstawienie opinii. Ustalono 21-dniowy termin na zgłoszenie uwag. Nie zawarto jednak żadnego uzasadnienia dla zastosowania skróconego terminu.

Wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej:

Spośród czterech dostępnych w aktualnie obowiązującej ustawie o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, środków ochrony wpłat dokonywanych przez nabywcę, otwarty mieszkaniowy rachunek powierniczy (OMRP) ma zostać wykreślony. Tymczasem jest to opcja dominująca na rynku, z udziałem w wysokości niemal 90% - jak wynika z danych przedstawianych przez przedsiębiorców z branży deweloperskiej. Instrument ten pozwala na rozwój małych i średnich firm deweloperskich, sprzyjając rozwojowi polskich przedsiębiorców w tym sektorze.

Usunięcie z ustawy OMRP będzie miało zatem negatywne konsekwencje gospodarcze, ograniczając możliwości wzrostu polskiego sektora MŚP w branży deweloperskiej. Duże podmioty nie będą tak podatne na projektowane zmiany prawne, ponieważ dysponują większymi zasobami finansowymi oraz możliwościami kredytowymi. Co

więcej, część dużych firm ma za sobą zagraniczne centra-
le, co w istotny sposób poprawia ich pozycję finansową.

Rezygnacja z OMRP może zatem doprowadzić do osła-
bienia konkurencji w branży deweloperskiej, eliminując
z niej część podmiotów. Ograniczy to ofertę dostępną dla
klientów, a także w negatywny sposób wpłynie na rozwój
inwestycji poza większymi miastami i aglomeracjami,
gdzie działają głównie mniejsi, lokalni deweloperzy.
Tymczasem to właśnie w tych miejscach inwestycji miesz-
kaniowych brakuje najbardziej.

Nie negując potrzeby uaktualnienia przepisów ustawy
o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu
jednorodzinnego, pracodawcy zwracają uwagę na
poważne ryzyko związane z wprowadzeniem w życie
projektowanych zmian. Likwidacja OMRP doprowadzi
do gruntownej zmiany na rynku nieruchomości mieszkal-
nych - w ocenie pracodawców zmiana ta nie będzie
korzystna ani dla przedsiębiorców, ani dla klientów.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

Autor projektu: Ministerstwo Finansów

Aktualny etap legislacyjny: przekazano Prezydentowi do podpisu

Opis projektu:

Niniejszy projekt ustawy ma na celu zagwarantowanie jednolitego traktowania uczestników legalnych gier na automatach, grach w karty, grach w kości, grach cylindrycznych oraz w grach bingo pieniężne i fantowe niezależnie od podmiotu zarządzającego grę. Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami całkowitemu zwolnieniu od podatku dochodowego od osób fizycznych będą podlegały wygrane w ww. grach urządzanych i prowadzonych przez uprawnione podmioty. Efektem powyższych rozwiązań będzie zapewnienie, że uczestnicy ww. gier urządzanych przez spółkę wykonującą monopol państwa w tym zakresie będą traktowani w sposób identyczny jak uczestnicy gier urządzanych przez koncesjonowane kasyna gry (których sytuacja prawna nie ulegnie zmianie wobec dotychczas obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. stanu prawnego).

Projekt wprowadza ponadto zmiany w zakresie zasad dokonywania odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych w drodze darowizny lub spadku. Projekt – w przypadku spadków – przywraca zasadę obowiązującą przed 1 stycznia 2018 r., natomiast w zakresie darowizn – łagodzi regulację wprowadzoną ustawą z dnia 27 października 2017 r. poprzez umożliwienie kontynuacji amortyzacji tych składników majątku. Oznacza to, że obdarowany nie będzie określał na nowo wartości początkowej tych składników na dzień nabycia, ale przyjmie je w wartości określonej przez darczyńcę. Proponowana poprawka wychodzi naprzeciw oczekiwaniom firm rodzinnych.

Projekt przewiduje również zwolnienia w podatku dochodowym od osób fizycznych przychodów z tytułu pomocy finansowej otrzymanej od Policji przez osoby przez nią chronione na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym oraz ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka.

Zwolnieniem zostaną objęte także inne świadczenia o podobnym charakterze wypłacone w związku z ujawnieniem wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacji dotyczących osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotnych okoliczności

jego popełnienia (art. 21 ust. 1 pkt 83c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Zwolnienie z opodatkowania podatkiem dochodowym kwot zadłużenia podlegających umorzeniu na podstawie ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji wypłaconych przez bank premii gwarancyjnych, ma wzmocnić pomoc państwa udzielaną kredytobiorcom. Oznacza to w ocenie projektodawcy udzielanie przez państwo realnej pomocy osobom fizycznym i spółdzielniom mieszkaniowym (brak zwolnienia podatkowego wypaczałoby tę pomoc).

Zmiana w art. 2, dotycząca art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych zmierza do wyeliminowania niepożądanego interpretacji tego przepisu, zgodnie z którą opodatkowaniu miałyby podlegać wnoszenie do spółek wkładów pieniężnych. Z uwagi na to, że nowelizacja z dnia 27 października 2017 r. nie miała na celu osiągnięcia takiego skutku (tj. opodatkowania wkładów pieniężnych), w projekcie proponuje się zapis jednoznacznie wskazujący, iż zakres stosowania art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych odnosi się wyłącznie do wnoszenia wkładów niepieniężnych.

Proces legislacyjny:

Projekt w dniu 22 lutego br. wpłynął do Sejmu, 18 czerwca br. został przekazany Prezydentowi do podpisu. W toku prac nad projektem całkowicie pominięto etap konsultacji społecznych.

Wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne to nowelizacja obowiązującej od 1 stycznia br. tzw. ustawy antyoptimalizacyjnej, czyli pakietu zmian, których celem jest przede wszystkim uszczelnienie systemu podatku dochodowego od osób prawnych.

Duży pośpiech determinowany dążeniem do uchwalenia zmian przewidzianych w ustawie antyoptimalizacyjnej tak, aby mogły one wejść w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., spowodował, że ustawa zawierała nieścisłości i błędy. W związku z tym resort finansów jeszcze w 2017 r. skierował do Stałego Komitetu Rady Ministrów omawiany projekt nowelizacji ustawy antyoptimalizacyjnej. W uzasadnieniu podkreślono, że rozwiązania zawarte w projekcie służą poprawie sytuacji prawnej podatników oraz mają

na celu wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości w zakresie stosowania przepisów prawa.

Zaproponowane w projekcie zmiany należy ocenić pozytywnie. Przede wszystkim doprecyzowanie, że wnoszenie wkładów do spółek kapitałowych i spółdzielni (w ustawie o CIT) tak, aby jednoznacznie z niego wynikało, że czynność ta pozostaje neutralna podatkowo jest zmianą korzystną dla przedsiębiorców i pozwoli na uniknięcie sporów z administracją skarbową. Faktem jest jednak, że przedmiotowy projekt jest wynikiem błędów legislacyjnych popełnionych w tzw. ustawie antyoptymalizacyjnej obowiązującej od 1 stycznia br.

W uzasadnieniu zaznaczono, że przepisy nowelizacji będzie można stosować z mocą wsteczną, tj. do dochodów uzyskanych (co do zasady) od 1 stycznia 2018 r. Wyjątek ma dotyczyć rozwiązań odnoszących się do opodatkowania dochodów z hazardu, które będą stosowane od dnia wejścia ustawy w życie.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa

Autor projektu: Ministerstwo Finansów

Aktualny etap legislacyjny: opiniowanie

Opis projektu:

W projekcie proponuje się stworzenie możliwości wystąpienia o interpretację przepisów prawa podatkowego na podstawie wniosku grupowego. Regulacje dotyczące tego typu wniosku miałyby zastosowanie w przypadku, gdy stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe przedstawione we wniosku o interpretację indywidualną obejmowałby transakcje lub inne czynności dokonywane z udziałem podmiotów powiązanych, tj. podmiotem krajowym, podmiotem zagranicznym lub podmiotem, który ma stać się podmiotem krajowym lub zagranicznym. Jednocześnie proponowane regulacje wskazują, jakie elementy powinien posiadać wspomniany wniosek. Pośród nich można wymienić: wskazanie głównych korzyści (w tym podatkowych), opis występujących pomiędzy podmiotami powiązanymi powiązań, czy też wskazanie transakcji lub innych czynności dokonanych, będących w trakcie lub planowanych, od których bezpośrednio lub choćby pośrednio uzależnione jest osiągnięcie głównych korzyści.

Zgodnie z projektem ustawy regulację dotyczącą obowiązkowego wniosku grupowego przewiduje się również w zakresie opinii zabezpieczających.

Ponadto proponuje się, aby wnioskodawcy zobowiązani zostali do wskazania wartości przedsiębiorstwa, jego zorganizowanej części lub prawa majątkowego objętych stanem faktycznym lub zdarzeniem przyszłym, których wartość rynkowa lub nominalna na dzień złożenia wniosku grupowego wynosi co najmniej 10 000 000 zł.

Proces legislacyjny:

Projekt został przekazany do konsultacji społecznych 10 kwietnia br. z terminem na zgłoszenie uwag do 24 kwietnia br. Krótki termin uzgodnień wnioskodawca tłumaczył potrzebą pilnego przyjęcia projektowanych przepisów.

Wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej:

Nie ulega wątpliwości, iż zmiany przepisów zabezpieczające budżet państwa przed nadużywaniem ochrony wynikającej z instytucji interpretacji podatkowych są uzasadnione. Niemniej jednak zaproponowane regulacje powinny być dokładnie przeanalizowane pod kątem możliwości wystąpienia zakłóceń w funkcjonowaniu

przedsiębiorstw, które rzetelnie i zgodnie z otrzymanymi interpretacjami wywiązują się ze swoich obowiązków podatkowych. Zmiany mogą wpłynąć również na funkcjonowanie administracji skarbowej, ponieważ ze względu na szeroki zakres sytuacji podlegających pod nowe przepisy prognozowany jest wzrost liczby składanych wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych, równoległych wniosków o wydanie interpretacji dla tego samego rodzaju transakcji dokonywanych z podmiotami powiązanymi i niepowiązanymi oraz wzrost obciążenia związanego z koniecznością rozpatrywania dużej liczby aktualizacji i uzupełnień do interpretacji już wydanych.

Należy zwrócić uwagę, iż projekt przewiduje 6-miesięczny termin na wydanie interpretacji na wniosek grupowy, co w znaczącym stopniu wydłuży okres, w którym działania podatnika będą dokonywane w sytuacji niepewności, co do prawidłowości interpretowania prawa podatkowego oraz przy niepewności, co do możliwości uzyskania interpretacji. Zasadne jest, aby rozważono skrócenie tego terminu do 3 miesięcy, tak jak przy interpretacjach wydawanych na wniosek indywidualny.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług

Autor projektu: Ministerstwo Finansów

Aktualny etap legislacyjny: Komitet do spraw Europejskich

Opis projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, mających na celu implementację:

- 1) dyrektywy Rady (UE) 2016/1065 z dnia 27 czerwca 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do bonów na towary lub usługi;
- 2) dyrektywy Rady (UE) 2017/2455 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość, w zakresie art. 1 tej dyrektywy.

Celem dyrektywy 2016/1065 jest uproszczenie, modernizacja i ujednoczenie przepisów dotyczących VAT, mających zastosowanie do bonów na towary lub usługi. Natomiast dyrektywa 2016/1065 wprowadza definicję bonów na towary lub usługi i rozróżnia ich rodzaje oraz reguluje zasady opodatkowania transakcji z użyciem bonów, jak również określa podstawę opodatkowania dla bonów różnego przeznaczenia. Obie dyrektywy mają zostać zaimplementowane do 31 grudnia 2018 r.

Proces legislacyjny:

Projekt został przekazany do konsultacji społecznych w dniu 26 kwietnia br. Projektodawca bez podania uzasadnienia wyznaczył partnerom społecznym skrócony, 21-dniowy termin na przekazanie uwag.

Wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej:

Projektowane przepisy, oprócz wprowadzenia niekorzystnych dla przedsiębiorców rozwiązań, mogą doprowadzić także do nieprawidłowej implementacji ww. dyrektyw do polskiego systemu prawnego. Obawy co do zgodności projektowanych przepisów z wdrażanymi dyrektywami Rady zostały wyrażone również w opiniach Rządowego Centrum Legislacji oraz Ministra Spraw Zagranicznych.

Wprowadzenie projektowanej regulacji w obecnym kształcie spowoduje nierówne opodatkowanie podobnych sytuacji. Zbycie wierzytelności po jej wartości nominalnej, bez dodatkowych usług i przypisanego im wynagrodzenia, będzie wyłączone z opodatkowania, podczas gdy zbycie bonu MPV (na skutek upływu terminu ważności, co wpływa wyłącznie na możliwość realizacji praw z niego wynikających) zostanie opodatkowane i to w wartości nominalnej.

Ponadto projektowana regulacja w istocie wyklucza możliwość poprawnego wykonania obowiązków podatkowych, gdy emitent nie zna danych podatkowo istotnych, dotyczących ostatniego posiadacza bonu, co może powodować opodatkowanie usług, których miejsce świadczenia znajduje się w innym niż Polska państwie UE lub prowadzić do podwójnego opodatkowania.

W związku z tym projektowane przepisy pozostają w kolizji nie tylko z celami dyrektywy 1065, ale także regulacjami dyrektywy 112 w zakresie miejsca świadczenia usług.

Projekt zakłada ponadto nadmierną, nieproporcjonalną i nieuzasadnioną ingerencję w treść stosunku prawnego

łączącego strony poprzez nadanie innych skutków czynności prawnej niż przewidziały strony (usługa gotowości).

Monitoring Prawa Pracy

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy

Autor projektu: grupa posłów (PSL)

Aktualny etap legislacyjny: skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu

Opis projektu:

Projekt zakłada de facto skrócenie dnia pracy rodziców dzieci poniżej 15 roku życia, z obecnych 8 godzin do 7 godzin. Przewiduje bowiem, że czas pracy pracownika, będącego rodzicem lub opiekunem dziecka, które nie ukończyło 15 roku życia, nie może przekraczać 7 godzin dziennie. Co więcej, pracownik zachowywałby prawo do wynagrodzenia za czas nieprzepracowany w związku ze zmniejszeniem z tego powodu wymiaru jego czasu pracy. Jak wynika z uzasadnienia projektu propozycja ta ma na celu ułatwienie pracownikom, będącym rodzicami, godzenia pracy z obowiązkami rodzinnymi (chodzi tu w szczególności o możliwość zawiezienia czy odbioru dzieci ze szkoły czy przedszkola). Co istotne, z prawa do skrócenia czasu pracy będzie mógł skorzystać tylko jeden z rodziców. Konieczne będzie w tym celu złożenie pracodawcy pisemnego oświadczenia. Nowe przepisy miałyby

wejść w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia.

Proces legislacyjny:

Projekt wpłynął do Sejmu 12 kwietnia 2018 r. Został skierowany do konsultacji z partnerami społecznymi oraz do Biura Analiz Sejmowych i Biura Legislacyjnego. Nadano mu nr druku 2520. Z kolei 8 maja br. projekt skierowano do I czytania na posiedzeniu plenarnym Sejmu. Do tej pory się ono nie odbyło. Warto jednak zaznaczyć, że niemal identyczny projekt został wniesiony przez posłów PSL również w kwietniu 2017 r. Poprzednia jego wersja różniła się jedynie tym, że granica wieku dziecka (uprawniająca do skorzystania z krótszego czasu pracy) została wówczas określona na poziomie 10 lat.

Wpływ na pracodawców i rynek pracy:

Choć celem projektu ma być wsparcie rodzin z dziećmi, to tak naprawdę oznacza on skrócenie tygodnia pracy z 40 godzin do 35 godzin dla tej grupy pracujących. Niestety projekt nie zawiera szczegółowego uzasadnienia, a zwłaszcza szacunków dotyczących skutków finansowych wprowadzenia takiego rozwiązania. Zdaniem wnioskodawców tego rodzaju skutki nie wystąpią. Trudno się

jednak z tym zgodzić, ponieważ oczywistym jest, że skrócenie czasu pracy oznacza konsekwencje nie tylko dla pracodawców, ale także dla budżetu państwa (choćby w odniesieniu do pracowników administracji), gospodarki oraz rynku pracy.

Należy również zauważyć, że zgodnie z projektem sam fakt złożenia przez pracownika pisemnego oświadczenia o korzystaniu z krótszego czasu pracy, determinuje zgodę po stronie pracodawcy. Proponowane przepisy nie przewidują odmowy, ani jakichkolwiek przesłanek ją warunkujących. W konsekwencji nawet w przypadku pracowników, których z uwagi na posiadane kwalifikacje czy specyfikę wykonywanej pracy, obecność w firmie jest niezbędna, pracodawca nie będzie mógł wyegzekwować pracy ponad przewidziany w projekcie wymiar 7 godzin dziennie.

Kontrowersje wywołuje również przewidziany w projekcie wiek dziecka, warunkujący skorzystanie z krótszego czasu pracy. Określono go na poziomie 15 lat, co wnioskodawcy argumentują reformą systemu edukacji i powrotem do 8-letniej szkoły podstawowej. Wydaje się jednak, że w wieku 15 lat dzieci są już dość samodzielne,

zazwyczaj same chodzą do szkoły i rodzice nie muszą już ich przywozić ani odbierać. Dlatego dość zaskakująca jest decyzja autorów projektu o podwyższeniu tego wieku, w stosunku do poprzedniej wersji, z 10 lat do 15 lat. Co więcej, oznacza ona, że projektowane rozwiązanie obejmie jeszcze większą grupę pracujących. Wnioskodawcy argumentują konieczność skrócenia czasu pracy rodziców problemami związanymi z dotarciem do placówek oświatowych oraz godzinami ich otwarcia. Problemy te można jednak rozwiązać poprzez zapewnienie dłuższej dostępności takich placówek, a także poprzez obowiązujące regulacje Kodeksu pracy dotyczące ruchomego czy indywidualnego czasu pracy, które umożliwiają dostosowanie godzin pracy do potrzeb pracownika. Dlatego lepszym rozwiązaniem niż ustawowe skracanie czasu pracy wybranej grupie pracujących, byłaby popularyzacja i tworzenie zachęt do stosowania elastycznych rozwiązań z zakresu czasu pracy.

Przedmiotowa propozycja z pewnością zyska poparcie pracowników będących rodzicami. Ponadto z uwagi na gwarancję zachowania wynagrodzenia, pomimo krótszego czasu pracy można się spodziewać, że projektowana regulacja miałaby charakter powszechny i zdecydowana

większość pracujących rodziców zdecydowałaby się skorzystać z tego rodzaju uprawnień. Dyskryminowani mogliby poczuć się natomiast pracownicy, którzy dzieci nie mają. Trudno również oczekiwać entuzjazmu po stronie pracodawców, którzy w razie wprowadzenia tego rozwiązania będą musieli płacić za de facto niewypracowane godziny, być może zlecać pracę w nadgodzinach innym pracownikom (np. niemającym dzieci) bądź ponieść koszty związane z potrzebą zatrudnienia dodatkowej kadry.

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców

Autor projektu: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aktualny etap legislacyjny: opiniowanie

Opis projektu:

Projekt określa listę zawodów, w których z uwagi na potrzeby rozwojowe polskiej gospodarki, należy wprowadzić ułatwienia w zakresie zatrudniania cudzoziemców. Rozszerza on dotychczasowy katalog przypadków, w których wojewoda wydaje zezwolenie na pracę bez konieczności przedstawienia odpowiedniej informacji starosty o 20 grup elementarnych zawodów, pożądanym z punktu widzenia potrzeb polskiej gospodarki. Oznacza to, że w przypadku zatrudnienia cudzoziemca w zawodzie wskazanym w projektowanym rozporządzeniu nie będzie wymagane przeprowadzenie tzw. testu rynku pracy. Te zawody to: inży-

nierowie ds. przemysłu i produkcji, inżynierowie elektrycy, lekarze specjaliści ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty, pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, analitycy systemów komputerowych, specjaliści ds. rozwoju systemów informatycznych, projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych, programiści aplikacji, projektanci i administratorzy baz danych, technicy elektrycy, technicy elektronicy i pokrewni, murarze i pokrewni, betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni, dekarze, spawacze i pokrewni, ślusarze i pokrewni, elektrycy budowlani i pokrewni, kierowcy samochodów ciężarowych, operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych, maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo transportowych i pokrewni.

Proces legislacyjny:

Prace koncepcyjne nad przedmiotowym projektem rozpoczęły się jeszcze w sierpniu 2017 r. Wówczas MRPiPS skierowało do partnerów społecznych prośbę o wskazanie 20 zawodów, w których z uwagi na potrzeby polskiej gospodarki należałoby wprowadzić ułatwienia w zakresie zatrudniania obcokrajowców. Gotowy projekt został skierowany do konsultacji spo-

łącznych 30 kwietnia br. Wcześniej (18 kwietnia br.) zaprezentowano go na posiedzeniu Rady Rynku Pracy. Zgłoszone uwagi i propozycje nie zostały jednak uwzględnione w wersji projektu przekazanej do konsultacji. Nowe przepisy mają wejść w życie 1 lipca br., więc czasu na prace merytoryczne nad tymi zmianami nie ma zbyt dużo.

Wpływ na pracodawców i rynek pracy:

Projektowana regulacja będzie miała wpływ na wszystkich pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem cudzoziemców. Zdaniem pracodawców jest ona uzasadniona i potrzebna. Niemniej jednak nie rozwiązuje szeregu problemów związanych z obowiązującymi od 1 stycznia br. nowymi przepisami dotyczącymi zatrudniania obcokrajowców. Kontrowersje wywołuje również dobór zawodów, ujętych w przygotowanym rozporządzeniu. Wykaz ten ma charakter ogólny i nie uwzględnia regionalnego zapotrzebowania na pracowników, które w skali całego kraju może być różne. Ponadto wprowadzanie ograniczenia liczącego 20 grup elementarnych zawodów może nie odpowiadać faktycznemu popytowi na pracę, który jest przecież zmienny. Dlatego, w ocenie przedsiębiorców,

lista przygotowywana w ramach projektowanej nowelizacji powinna mieć charakter otwarty, aby możliwe było jej dostosowanie do aktualnych potrzeb pracodawców i rynku pracy.

Ponadto należy zauważyć, że zniesienie obowiązku przeprowadzania tzw. testu rynku pracy w odniesieniu do katalogu zawodów określonych w projektowanym rozporządzeniu, dla pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem cudzoziemców, oznacza jedynie skrócenie procedury otrzymywania zezwolenia na pracę o 2-3 tygodnie, czyli o tyle ile czasu ma starosta na udzielenie odpowiedniej informacji. Obecnie cała procedura trwa zazwyczaj pół roku, choć niekiedy nawet dłużej – 7-8 miesięcy. Nie jest to zatem rewolucyjna zmiana, która w istotny sposób ułatwi i przyspieszy zatrudnianie obcokrajowców.

Warto zaznaczyć, że zaproponowana w rozporządzeniu lista 20 grup elementarnych zawodów faktycznie obejmie aż 197 zawodów. Pracodawcy zwracają jednak uwagę na to, iż są to głównie zawody związane z branżą budowlaną, IT i służbą zdrowia. Pominięto

natomiast inne branże, w szczególności: produkcyjną, handlową i logistyczną (magazynową). Tymczasem są one niezwykle istotne punktu widzenia potrzeb polskiej gospodarki i to w nich występuje największy niedobór pracowników. Pracodawcy podnosili, również że opracowywana przez ministerstwo lista zawodów powinna zostać uzupełniona m.in. o ustawiaczy i operatorów obrabiarek do metali, operatorów maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali, monterów instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych, monterów maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ładowaczy nieczystości i sortowaczy odpadów komunalnych.

Abstrahując od powyższych uwag koncepcja zmian ujęta w projektowanej nowelizacji jest słuszną z punktu widzenia podmiotów zainteresowanych zatrudnianiem cudzoziemców. Stanowi ona krok w dobrym kierunku i dlatego pracodawcy oceniają ją pozytywnie. Jednak ich zdaniem działania ministerstwa zmierzające do wprowadzenia ułatwień w przyjmowaniu obcokrajowców do pracy, nie powinny na tym poprzestać. Konieczne są kolejne regulacje, które usprawnią i przyspieszą obowiązujące procedury.

Ważne jest również, aby miały one charakter systemowy i kompleksowy a nie jedynie wyrywkowy.

Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający Europejski Urząd ds. Pracy

Autor projektu: Komisja Europejska

Aktualny etap legislacyjny: prace nad projektem w Komisji Europejskiej (przedstawianie opinii przez poszczególne Komitety - komitologia)

Opis projektu:

Projekt przewiduje powołanie nowego urzędu, jakim będzie Europejski Urząd ds. Pracy. Jak wskazuje uzasadnienie ma on wspomagać obywateli, przedsiębiorstwa i krajowe organy administracji w jak najpełniejszym wykorzystywaniu możliwości związanych ze swobodą przemieszczania się oraz zagwarantować sprawiedliwą mobilność pracowników. Urząd ma mieć m.in. charakter punktu informacyjnego. Ma dostarczać obywatelom i przedsiębiorstwom informacji o miejscach pracy, programach mobilności, a także prawach i obowiązkach związanych z zamieszkaniem, pracą lub działalnością gospodarczą w państwach UE. Ma on też wspierać współpracę między organami krajowymi w sytuacjach transgranicznych po to, aby unijnych przepisów chroniących i regulujących mobilność można było łatwo i skutecznie przestrzegać. Zadaniem Urzędu będzie też np. działanie

na rzecz sprawniejszej wymiany informacji i wsparcie w prowadzeniu skoordynowanych i wspólnych kontroli. Wzmocnienie współpracy ma zapobiegać potencjalnym oszustwom i nadużyciom. Europejski Urząd będzie także służyć mediacją i pomocą w rozstrzyganiu sporów transgranicznych. Ma on zostać powołany jako nowa zdecentralizowana agencja UE i powinien być w pełni gotowy do działania w 2019 r.

Proces legislacyjny:

Wniosek w sprawie projektu przedmiotowego rozporządzenia został przyjęty przez Komisję Europejską 13 marca br. Stanowi on realizację zapowiedzi zawartych w Europejskim Filarze Spraw Socjalnych. Konsultacje z polskimi partnerami społecznymi były prowadzone przez MRPiPS na przełomie marca i kwietnia br. Projektem zainteresowani byli w szczególności pracodawcy, delegujący pracowników do państw UE, ponieważ nowe regulacje będą miały na nich bezpośredni wpływ. Zgłoszone przez nich głównie krytyczne uwagi, zostały uwzględnione w stanowisku rządu RP. Stanowisko to zostało poparte przez sejmową Komisję ds. UE 8 maja br. i przekazane w ramach tzw. dialogu politycznego do Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego.

Wpływ na pracodawców i rynek pracy:

Choć cele nowego Urzędu wydają się być słuszne, to pracodawcy będący de facto adresatami projektowanego rozporządzenia ocenili je bardzo krytycznie. Ich zdaniem utworzenie Urzędu to kolejna inicjatywa instytucji unijnych, która utrudni polskim firmom delegowanie pracowników. Uznali, że stanowi ona realne zagrożenie i będzie miała niekorzystne konsekwencje dla rodzimych przedsiębiorców, będących europejskimi liderami w świadczeniu usług transgranicznych. W ocenie pracodawców pośrednim celem zaproponowanych rozwiązań jest ograniczenie procederu delegowania pracowników, co negatywnie wpłynie na funkcjonowanie firm specjalizujących się w tego rodzaju działalności. Przedsiębiorcy stwierdzili, że projektowane aktualnie w ramach UE regulacje dotyczące delegowania prowadzą do ograniczenia wolnej konkurencji, a także swobodnego przepływu osób i usług. Dlatego konsekwentnie sprzeciwiają się takiemu podejściu, które jest zaprzeczeniem podstawowych wartości i filarów funkcjonowania UE.

Ponadto pracodawcy zwrócili uwagę na to, że projektowane rozporządzenie zawiera nieprecyzyjne sformułowania, które mogą być niezrozumiałe dla adresatów two-

rzonych norm prawnych. Tymczasem akty prawne o charakterze wspólnotowym powinny być jasne i jednoznaczne tak, aby nie powodowały żadnych wątpliwości po stronie odbiorców. Jest to szczególnie istotne, ponieważ tworzone regulacje są w całości wiążące i będą bezpośrednio stosowane.

Ponadto projektowane rozporządzenie choć przewiduje możliwość przeprowadzenia inspekcji, to nie zawiera elementarnych zasad regulujących sposób ich prowadzenia oraz gwarancji zachowania fundamentalnych praw podmiotom kontrolowanym. Tymczasem w przypadku, gdy akty prawa unijnego ustanawiają możliwość prowadzenia inspekcji, powinny jednocześnie gwarantować ich minimalny standard, który znajduje zastosowanie bez względu na regulacje krajowe poszczególnych państw członkowskich. Powinny one także ustanawiać procedury prowadzenia postępowania (tak jak ma to miejsce w każdej procedurze krajowej np. karnej, cywilnej czy administracyjnej), a nie pozostawiać je do dowolnego uznania nowotworzonego Urzędu. W przygotowanej regulacji zabrakło jakichkolwiek przepisów określających w sposób precyzyjny w oparciu o jakie procedury miałyby się toczyć postępowanie przed Urzędem, kto będzie jego stroną i jakie będą prawa stron czy podmiotu, które-

go bezpośrednio dotyczy postępowanie, a także tego kto będzie w postępowaniu przed Urzędem uczestniczył czy też z tego postępowania celowo zostanie wyłączony. W projekcie rozporządzenia takich regulacji zwyczajnie brakuje, a więcej miejsca niż kluczowym kwestiom proceduralnym poświęcono jego strukturze i budżetowi. Te ostatnie zagadnienia również budzą wątpliwości w kontekście bezstronności nowego Urzędu.

Zdaniem pracodawców projekt przedmiotowego rozporządzenia w swoim obecnym kształcie, bez określenia podstawowych procedur, praw, ani gwarancji dotyczących prowadzonych kontroli, nie tylko nie spełnia standardów prawidłowej legislacji, ale także narusza elementarne prawa przedsiębiorców.

Podsumowanie

W ramach niniejszego Raportu jego autorzy przeanalizowali 8 najważniejszych projektów legislacyjnych procedowanych w II kw. 2018 r., mających największy wpływ na przedsiębiorców. Są to zupełnie nowe inicjatywy legislacyjne, nad którymi dalsze prace będą prowadzone na przestrzeni kolejnych miesięcy. Jeśli będą one procedowane szybko, to istnieje szansa, że zostaną uchwalone jeszcze przed wakacjami sejmowymi w lipcu br., na kiedy to zaplanowano aż trzy posiedzenia Sejmu. Wszystko zależy od determinacji inicjatorów tych projektów legislacyjnych oraz tempa ich procedowania.

W II kw. br. odbyły się tylko pięć posiedzeń Sejmu. Zatem nie był to zbyt aktywny czas dla procesu legislacyjnego. Również porządki obrad Rady Ministrów nie były nadmierne przeładowane. Pojawiały się na nich głównie projekty mniej istotne i nieuznawane za kluczowe z punktu widzenia przedsiębiorców. Sytuacja może wyglądać podobnie w kolejnym kwartale br., kiedy to przypadają wakacje sejmowe. Przyśpieszenia możemy spodziewać się jedynie na ostatnim lipcowym posiedzeniu parlamentu. Wówczas zapewne będziemy obserwowali

tw. czyszczenie zamrażarek sejmowych z zaległych projektów legislacyjnych i szybkie procedowanie, wymagających tego, projektów bieżących.

Autorzy Raportu

Eksperci Sieci monitoringu prawa Pracodawców RP:

Łukasz Czucharski

Piotr Wołejko

Wioletta Żukowska-Czaplicka

Koordynator Sieci monitoringu prawa Pracodawców RP:

Arkadiusz Pączka

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej

Organizacja działa od 1989 r., a jej Prezydentem jest dr Andrzej Malinowski. Pracodawcy RP są reprezentatywną organizacją pracodawców, funkcjonującą na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców. Stawiają sobie za cel tworzenie państwa przyjaznego pracodawcom, ale w poszanowaniu praw pracowniczych. Dlatego dążą do stworzenia harmonii na linii pracodawca – pracownik. Od września 2015 r. Organizacja jest też członkiem Rady Dialogu Społecznego. To instytucja na forum, której prowadzony jest dialog trójstronny pomiędzy: pracodawcami, związkami zawodowymi a rządem. Zastąpiła ona działającą wcześniej Trójstronną Komisję ds. Społeczno-Gospodarczych, w której pracach Pracodawcy RP również uczestniczyli.

Przedstawiciele Organizacji aktywnie uczestniczą w procesie legislacyjnym na każdym jego etapie. Biorą udział w konsultacjach społecznych, przygotowują stanowiska do projektów aktów prawnych, uczestniczą w ministerialnych zespołach roboczych, konferencjach

uzgodnieniowych oraz pracach prowadzonych w Sejmie i Senacie. Zadania te realizują w ramach funkcjonującego od 2009 r. Centrum Monitoringu Legislacji, będącego wyspecjalizowaną komórką Pracodawców RP. Eksperti Centrum Monitoringu Legislacji w oparciu o swoją pracę przygotowują cykliczne raporty legislacyjne dotyczące stanowiącego w Polsce prawa.

**Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej**

Rok założenia 1989

Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej

Rok założenia 1989

Projekt Sieć monitoringu prawa Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej współfinansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Osi II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działania 2.16: Usprawnienie procesu stanowienia prawa.

ISBN 978-83-943960-5-3